

VietCatholic News (Chúa Nhật 02/11/2008)

Ngày 07.11.2000 và trong vài tuần kế tiếp, nhiều người đã ngạc nhiên khi thấy kết quả cuộc tuyển cử toàn quốc Hoa Kỳ ngày hôm đó cho thấy ứng cử viên Tờng thống George W. Bush thu 50.459.211 phiếu và đắc cử 'kẻ nh&#o' đắc cử ứng cử viên Albert A. Gore đắc cử 51.003.894 phiếu. Tại sao có sự kiện này?

I. TUYỂN CỬ TOÀN QUỐC HAY BÀN CỬ TẠI CÁC TIỂU BANG.

Các thủ tục bầu cử Tờng thống được qui định bởi Điều II, Phần I, Điều III Hiến pháp Hoa Kỳ ngày 17.09.1787. Thêm vào đó, Tu chính án 12 Hiến pháp bổ sung: mới để cử tri phải bầu riêng cho Tờng thống và Phó Tờng thống. Công cuộc điều hành thủ tục bầu cử Tờng thống do Cơ quan Quản trị K&#o và Văn kh&#o Quốc gia (National Archives and Records Administration) phải hợp đồng nhiệm vụ với Cơ quan Văn thư của các Liên bang (Office of the Federal Register).

1.- Để cử tri đoàn Hoa Kỳ (United States Electoral College)

Để cử tri đoàn Hoa Kỳ gồm 538 để cử tri của bốn năm mới lớn hợp lại để bầu Tờng thống và Phó Tờng thống Hoa Kỳ, đã được bầu lên theo thủ tục phổ thông được phiếu vào 'ngày bầu cử'. Các để cử tri họp tại các tòa nhà quốc hội tiểu bang của mình (hay tại Quận Columbia) vào ngày thứ hai đầu tiên sau ngày thứ tư lớn thứ hai trong tháng 12. Tại 51 cuộc họp (50 tiểu bang và Quận Columbia) riêng biệt, các để cử tri cùng bầu phiếu để bầu Tờng thống và Phó Tờng thống. Do đó, có sự tổng hợp kết quả bầu cử của 51 nhóm, nên mới có định nghĩa kết thuật là để cử tri đoàn, dù 51 nhóm này thực sự không họp chung với một nơi để bầu cử. Hệ thống để cử tri đoàn, giống như một để cử tri hội toàn quốc, là một nhân tố gián tiếp trong tiến trình bầu lên Tờng thống và Phó Tờng thống Hoa Kỳ.

Số 538 để cử tri là tổng số tổng cộng số Thủ tịch nghị sĩ (100, mới tiểu bang có 2 vị), 435 Dân biểu và 3 để cử tri của Quận Columbia (Th&#o đô Washington).

2.- Tiến trình tuyển cử.

Hiến pháp ngày 17.09.1787 và các tu chính án không quy định cách thức để cử tri tiểu bang chọn để cử tri đoàn cho thấy chính quyền tiểu bang có nhiệm vụ thủ tục bầu cử và các chính quyền địa phương tổ chức cuộc bầu cử và đảm bảo kết quả trung thực và ngăn chặn gian lận trong việc kiểm phiếu.

a. Ngày bầu cử (Election Day).

Tuyển cử được tổ chức mới bốn năm mới lớn vào ngày thứ ba sau ngày thứ hai đầu tiên trong tháng 11 năm lẻ chia cho 4, kể từ năm 1748. Do đó, ngày bầu cử năm nay được cử

định là ngày 04.11.2008.

Trong ngày này, cử tri Hoa Kỳ tuyển chọn liên danh ứng cử Tổng thống và Phó Tổng thống cho nhiệm kỳ bắt đầu từ 12 giờ ngày 20 tháng giêng năm sau, qua các địa cử tri đi đến cho nhiệm ứng viên tổng thống khác nhau. Tuy nhiên, lá phiếu tiểu bang được thiếp lập để các cử tri phổ thông có cảm tưởng mình đang投 bỏ vào trước tên cho ứng cử viên Tổng thống và Phó Tổng thống. Nhiệm tiểu bang dùng lá phiếu và tên của chủ ghi tên mặt để (Dân chủ hoặc Cộng hòa, xanh ...) thì được xem là mặt lá phiếu cho toàn thể nhóm địa cử tri thuộc để. Tuy nhiên tiểu bang, mặt để nào thu được nhiệm phiếu nhất sẽ chiếm hết toàn bộ số phiếu địa cử tri của tiểu bang đó. Hai tiểu bang Maine và Nebraska chọn địa cử tri theo tỉ lệ số và số phiếu bỏ.

b. Ngày họp bỏ của địa cử tri đoàn tiểu bang.

Số địa cử tri của mỗi tiểu bang rất khác nhau vì, tuy mỗi tiểu bang đều có nhau 2 Tháng nghỉ lễ, nhưng số dân bỏ rất khác nhau được tính theo dân số. California (55), Texas (34), New York (31), Florida (27), ..., Alaska (3), North Dakota (3), Vermont (3), Wyoming (3) và District of Columbia (3).

Các địa cử tri tổng tiểu bang (và Quận Columbia) họp lại 41 ngày sau Ngày bỏ của để số để lá phiếu địa cử tri (tức ngày 15.12.2008). Lá phiếu đầu tiên của địa cử tri dùng để bỏ vào chọn Tổng thống Hoa Kỳ, và lá phiếu thứ nhì cho Phó Tổng thống. Rất ít trường hợp mặt địa cử tri không bỏ phiếu cho liên danh tranh cử thuộc để mình đã hứa bỏ. Đây là những 'địa cử tri không trung thành'. Mặt địa cử tri ký tên vào mặt tài liệu có tên là Chứng nhận đầu phiếu mà có nêu rõ thuộc để tiểu bang nào (hay Quận Columbia). Mặt bên chứng nhận gốc được gửi đến Văn phòng của Phó Tổng thống theo thủ tục định.

c. Quốc hội Hoa Kỳ tuyên bố kết quả tuyển cử.

Khoảng một tháng sau khi Ngày bỏ của phổ thông (kể tuyển cử năm nay rơi vào ngày 06.01.2009), từng viên trong Quốc hội Hoa Kỳ nhóm họp để tuyên bố những người được cử, để của của Phó Tổng thống được nhiệm (Phó Tổng thống là Chủ tịch Thượng nghị viện). Nếu một ứng cử viên Tổng thống nhận được ít nhất 270 phiếu địa cử tri, và của tuyên bố ứng cử viên đó là Tổng thống được cử, và một ứng cử viên Phó Tổng thống nhận 270 hay nhiều hơn số phiếu địa cử tri được tuyên bố là Phó Tổng thống.

Đa số tuyển để tổng số 538 địa cử tri là 270 phiếu bỏ để được tuyên bố tổng cử Tổng thống và Phó Tổng thống Hoa Kỳ.

- Nếu không ứng cử viên Tổng thống nào đạt được 270 phiếu địa cử tri, Viên Dân biểu sẽ phải quyết định người tổng cử trong số ba người giành nhiều phiếu bỏ nhất của địa cử tri.

- Nếu không ứng cử viên Phó Tổng thống nào giành được đa số phiếu của địa cử tri, Thượng nghị viện sẽ phải quyết định ứng cử viên tổng cử trong số hai người giành nhiều phiếu nhất của địa cử tri.

Tiến trình bỏ của phổ cập này đã bị chỉ trích nhiều lần. Dù nhiều người đã đồng ý những

phương cách khác thay thế, nhưng các vấn đề dân sự lập pháp hay Hành pháp chưa đưa đến nghị quyết chính nào, theo yêu cầu của công lý.

II. LẬP NG ĐỀ NG HAY ĐA ĐỀ NG.

Cơ chế bầu cử như trên không khuyến khích sự phát triển đa đề nghị vì các đề nghị thường không thể có được công lý từ các tiểu bang không bầu theo thể lệ.

Trong cuộc bầu cử Tổng thống năm 1992, ông Ross Perot, ứng cử viên của một đề nghị thường, nhận được 20 triệu phiếu, nhưng không có được một phiếu để công lý.

Hiện nay, hai đề nghị Cộng hòa và Dân chủ thay nhau đi đầu khi toàn bộ các đảng chính trị. Khoảng 60% người Mỹ tự coi mình là đề nghị viên hay người có khuynh hướng trung thành đảng hay của đảng Dân chủ hay Cộng hòa. Trong 5 cuộc bầu cử Tổng thống trong giai đoạn 1980 - 1996, 75% cử tri được lập, cảm tình với đề nghị Cộng hòa hay Dân chủ đã bầu cho những ứng cử viên Tổng thống của đảng mà họ ủng hộ. Năm 2000, 79% những người có khuynh hướng ủng hộ đề nghị Cộng hòa đã bầu phiếu cho George W. Bush, trong khi 72% số người có khuynh hướng ủng hộ đảng Dân chủ bầu phiếu cho Albert A. Gore.

Tất cả các Tổng thống từ năm 1852 đều là người của Đảng Cộng hòa hoặc Dân chủ, và trong kỳ nguyên sau Chiến tranh Thế giới Thứ hai, số phiếu phổ thông bầu cho ứng cử viên Tổng thống của hai đảng chính cũng rất trung bình là 94,8%. Sau các cuộc bầu cử Quốc hội và đưa pháp luật năm 2006, trong số 100 thành viên của Thượng nghị viện chỉ có một Thượng nghị sĩ là người được lập, và hai trong số 435 Dân biểu là những người được lập. Tất cả các liên bang, tất cả 50 thành phố đều là người của đảng Cộng hòa hay đảng Dân chủ, và chỉ có 21 trong hơn 7.300 (0,003%) Dân biểu và Thượng nghị sĩ liên bang là những người được lập.

Ngoài hai đảng lớn là Dân chủ và Cộng hòa, Hoa Kỳ cũng có những đảng nhỏ, những đảng được gọi chung là các đảng thường, như đảng Xanh, đảng Tự do và đảng Xã hội, ... chưa bao giờ chiếm được ghế tại Tòa Bạch Ốc.

Thêm vào việc khó được cử, các ứng cử viên của các đảng này còn bị cho là những người gây rối. Như trường hợp ông Ralph Nader (đảng Xanh) trong cuộc bầu cử Tổng thống năm 2000. Trong khi mới người hỗ trợ cho đảng không được kết quả ở tiểu bang Florida. Khi đó, ứng cử viên Bush (Cộng hòa) chỉ hơn ứng cử viên Gore (Dân chủ) 537 phiếu cử tri. Do đó, ông Bush đã nhận được số phiếu để công lý tiểu bang Florida, giúp ông được cử. Tất cả tiểu bang đó, ứng cử viên Nader nhận được 97.000 phiếu. Sự kiện này đã gây tranh luận về vai trò của đề nghị thường: nếu không có ông Nader tranh cử, thì kết quả toàn Hoa Kỳ có thể bị thay đổi.

III. CÁC ĐỀ CỬ ĐỂ M CỬ A CU C TUYỂN C NĂM 2008.

1. Kỳ tập cuộc bầu cử năm 1928 đến nay, mới có một cuộc bầu cử mà cả Tổng thống liên Phó Tổng thống đề nghị không tham gia tranh cử làm ứng cử viên của đảng mình và cũng là liên đầu tiên tập cuộc bầu cử năm 1952 cả hai đều không phải là ứng cử viên trong cuộc tuyển cử.

Tố tụng hình sự George W. Bush đang hoàn tất nhiệm kỳ hai, và không thể tiếp tục vì giới hạn bởi tu chính Hiến pháp thứ 22, đã đưa các tiểu bang phê chuẩn trước năm 1951. Các tác giả tu chính này đã nhận được: một Tố tụng Hình sự, dù được dân chúng tiếp nhận hay tài năng được nhận mà nào đi nữa cũng

chúng được giới chức này trong hai nhiệm kỳ, tức 8 năm mà thôi và nên nhớ rằng chúng cho một người khác. Tố tụng hình sự đầu tiên G. Washington muốn tránh tình trạng bùng nổ cá nhân và có khả năng chuyển tiếp sang chế độ quân chủ. Nhưng các Tố tụng hình sự có thể phức tạp quá hai nhiệm kỳ nếu Tố tụng hình sự tiến hành qua đời, tức chức hay vô năng lực, và Phó Tố tụng hình sự thay thế cho hết nhiệm kỳ đó.

Dù vậy, Hoa Kỳ đã có một vị duy nhất nắm quyền hai nhiệm kỳ là Tố tụng Hình sự Franklin D. Roosevelt (Dân Chủ). Khi mãn nhiệm kỳ thứ hai vào năm 1940, thủ hiến Illinois đang di chuyển ra các tiểu bang Âu và Á châu, ông ra tranh cử và đã tái đắc cử nhiệm kỳ thứ ba, và rồi tiếp thêm một nhiệm kỳ thứ tư. Lý do có thể trong thời kỳ chiến tranh, cử tri có khuynh hướng bầu người lãnh đạo được quy định, như thẩm phán thẩm phán như quy định khác.

2. Hai ứng cử viên tranh cử Tố tụng hình sự cho được là Thẩm phán nghị sĩ tiểu bang: John McCain (Arizona) và Barack Obama (Illinois). Vì thế, người tiếp tục sẽ chức chính là một Thẩm phán nghị sĩ được nhiệm vụ, là người đầu tiên kể từ khi John F. Kennedy tiếp tục vào năm 1960.

- Đảng Dân chủ chính thức chọn người Thẩm phán nghị sĩ Barack Hussein Obama II (Arizona), sinh ngày 04.08.1961, tại Đới hải Đảng Dân chủ Toàn quốc tại Denver, Colorado vào ngày 25-28.08.2008. Trước đó, ngày 22.08.2008, ông Obama đã chọn Thẩm phán nghị sĩ Joseph Robinette «Joe» Biden Jr. (Delaware), sinh ngày 20.11.1942, làm ứng cử viên Phó Tố tụng hình sự.

- Đảng Cộng hòa tiến hành ông John Sidney McCain III, sinh ngày 29.08.1936, tại Đới hải Đảng Cộng hòa vào ngày 01-04.09.2008 tại Saint Paul, Minnesota. Ông là ứng cử viên đầu tiên nhậm chức trở thành Tố tụng hình sự nếu được (cử Tố tụng hình sự Ronald Reagan cao tuổi hơn ông khi nhậm chức lần đầu tiên, nhưng khi nhậm chức Tố tụng hình sự Hoa Kỳ, Reagan trẻ hơn ông). Ngày 29.08.2008, ông McCain đã mời bà Sarah Louise Heath Palin, sinh ngày 11.02.1964, Tố tụng được tiểu bang Alaska, được cùng liên danh làm ứng cử viên Phó Tố tụng hình sự. Bà Palin là người ứng cử viên Phó Tố tụng hình sự Hoa Kỳ đầu tiên nhậm chức, sau bà Geraldine Ferraro (Dân chủ) năm 1984.

Các được tiếp tục cũng giới thiệu những liên danh ứng cử như:

- Đảng Lập hiến (Constitution Party) giới thiệu Chuck Baldwin - Darrell Castle tại Đới hải Đảng toàn quốc tại Kansas, Missouri vào ngày 26.04.2008;

- Đảng Tự do (Libertarian Party) đưa Bob Parr - Wayne Allyn Root vào ngày 25.05.2008 tại Denver;

- Đảng Xanh (Green Party) chọn liên danh Cynthia McKinney - Rosa Clemente vào ngày 12.07.2008 tại Chicago.

3. Thành phố liên danh Cộng hòa và Dân chủ, chúng ta sẽ có những sự kiện mới liên quan:

- liên danh Dân chủ thuộc cộng, Hoa Kỳ sẽ có Tố tụng hình sự Phi châu liên quan đầu tiên. Ông Barack Obama sẽ trở thành Tố tụng hình sự sau 238 năm kể từ khi có tu chính 15 xác nhận quyền bình đẳng giữa các sắc dân trong việc thi dân chủ, năm 1870;

- liên danh Cộng hòa thuộc cộng, Hoa Kỳ sẽ có Phó Tố tụng hình sự liên quan đầu tiên. Bà Sarah Palin sẽ trở thành Phó tố tụng hình sự sau 88 năm kể từ khi có tu chính 19 cho phép phụ nữ đi bầu.

IV. TRƯỜNG HỢP SỰ ĐỐI CẠ TRỊ BỊNG NHAU.

Cho tôi biết chúng tôi viết những dòng chữ này, các cuộc thăm dò dân ý vẫn cho thấy rằng các viên Obama đến đầu cuộc tranh đua vào Nhà Trắng. Những người đi đó không có gì là chắc chắn, và chúng ta có thể nghĩ đến trường hợp hai ứng viên Cộng hòa và Dân Chủ chia nhau tổng số 538 đại cử tri, tức 269, trong khi Hiến Pháp quy định mỗi nhà cử tri có 270 đại cử tri để được tuyên bố thuộc cộng.

Thường xuyên nghe RFA (Đài phát thanh Á châu Tự do), ngày 26.10.2008, chúng tôi đã theo dõi cuộc phỏng vấn của Chủ tịch Nga với Anh Nguyễn Khanh, người đi đầu các đợt trách nhiệm tin báo của năm nay. Chúng tôi xin phép được tóm lược như sau:

Ngày 26.10.2008, ứng viên Obama vẫn được dự đoán đang trên chân và với kết quả những cuộc thăm dò từ đầu tuần trước, các nhà phân tích chính trị và quan sát viên bầu cử tin Iowa, New Mexico và Wisconsin đang nghiêng về phía ông Obama, giúp số phiếu đại cử tri ông có lên đến 222 phiếu, ứng viên McCain có thể được thêm Florida, Missouri và North Carolina, nâng tổng số thành 227 phiếu. Số 89 phiếu còn lại của các tiểu bang Colorado, Michigan, Nevada, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania và Virginia sẽ quyết định thuộc về ai cho cuộc bầu cử năm nay.

Như chúng ta đã thấy nơi đó trên số 1.2.c ở trên, Hiến pháp Hoa Kỳ quy định Hội Viện sẽ chọn Tố tụng hình sự và Thường vụ Viện chọn Phó Tố tụng hình sự. Như vậy, để trở thành tân Tố tụng hình sự, ông McCain hoặc ông Obama cần 26 phiếu của Hội Viện, trong khi bà Sarah Palin hoặc ông Joe Biden cần 51 phiếu của Thường vụ Viện để trở thành ông hoặc bà Phó.

Hiện đây, ông Obama được tiên đoán sẽ thuộc về Michigan và Pennsylvania, chiếm tổng cộng 260 phiếu đại cử tri, còn thi đấu đúng 10 phiếu để trở thành vị Tố tụng hình sự da màu đầu tiên trong lịch sử Hoa Kỳ. Giữa ông McCain thuộc về những tiểu bang “bên lề” như ký gấm Colorado, Ohio và Virginia và ông Obama thành công thêm 2 tiểu bang “bên lề” như gấm Nevada và New Hampshire, hai ông mới ngó mắt sẽ có đúng 269 phiếu, trong lúc phải có ít nhất 270 phiếu mới được cử Tố tụng hình sự.

Cách đây vài ngày, đài truyền hình NBC của Hoa Kỳ đưa tin nói cuộc đàm phán “giải đanh” cuối cùng cho thấy ông Obama đã được 264 phiếu đại cử tri, cần thêm tổng cộng 4 phiếu trong 6 tiểu bang còn lại để đủ phiếu để chiến thắng. Những người quên rằng ông McCain là người tình nguyện 5 trong 6 tiểu bang được nói đến và “nhúng nhúng” Nevada cho ông Obama, lúc đó hai ứng viên

Dân Chủ và Cộng Hòa chỉ biết nhìn nhau cười, vì mỗi ông có đúng 269 phiếu để đi cử tri!!!

Theo hiến pháp, 1 Hạ Viện, mỗi tiểu bang chỉ có 1 phiếu, bất kể dân số bao nhiêu người, chỉ có 10 tiểu bang California dân số đông gấp 70 lần New Hampshire, nhưng lúc đó 2 tiểu bang ngang nhau vì mỗi nhà chỉ có 1 phiếu mà thôi, trong khi Thượng Viện thì có 100 ông bà nghị sĩ để được quy định bất thăm. Nhờ vậy để trở thành tân Tổng thống, ông McCain hoặc ông Obama chỉ cần 26 phiếu của Hạ Viện, trong khi bà Sarah Palin hoặc ông Joe Biden cần 51 phiếu thượng viện để trở thành ông hoặc bà Phó Tổng thống.

Đây là điều kiện áp dụng hai cuộc bầu cử tổng thống hai 1800 - ông Thomas Jefferson để cử - và 1824 - ông John Quincy Adams thành công -.

Chỉ Thy Nga hai vị trưởng hợp của hai ông John McCain và Barack Obama. Hiến pháp bên Dân Chủ chỉ định đa số để bầu Hạ Viện và số dân bầu Dân Chủ nên đa số 27 tiểu bang, nên ông Obama sẽ có 27 phiếu, ông McCain chỉ được có 23 phiếu, điều đó có đúng không?

Anh Nguyễn Khanh trẻ là sai vì quy định nên chọn tân Tổng thống trước và tân Quốc Hội, các vị dân cử sẽ nhóm phiên họp đầu tiên vào đầu năm 2009 và không bắt buộc họp phải phải trước ngày 20 Tháng Giêng, là ngày và tân Tổng thống tuyên thệ nhậm chức. Có thể lúc đó để Dân Chủ và nên đa số, nhưng cũng có thể cần cần "tiểu bang" bằng nhau hoặc có những tiểu bang các vị dân bầu qua quy định của để, để ý chọn ông này thay vì ông kia. Kết quả: Biết đâu ông McCain được 25 phiếu, bằng số phiếu của ông Obama.

Khi đó, theo Hiến Pháp, trong trường hợp Hoa Kỳ không có Tổng thống và Phó Tổng thống, Chỉ tịch Hạ Viện sẽ là người nên quy định Tổng thống cho đến khi có nhà lãnh đạo mới.

Trong trường hợp Hạ Viện không chọn được Tổng thống, cần cần có M - và thủ ghi - sẽ trông chờ kết quả Thượng Viện. Lý do: Hiến pháp cũng quy định Phó Tổng thống để cử là người nên quy định Tổng thống cho đến khi Hạ Viện tìm được cách gì để quy định. Nhưng, vì có trông đợi Thượng Viện cũng không nên là gì pháp hay, vì biết đâu cuộc bầu phiếu của "ông" hay "bà" Phó cũng gặp khó khăn: 50 phiếu cho ông Biden, 50 phiếu cho bà Palin.

Nếu cả hai vị Quốc Hội Liên Bang đều gặp bế tắc, ai sẽ là người nên quy định điều kiện để cử sau khi để ngỏ kim Tổng thống George W. Bush và ông Phó Dick Cheney đều rời Nhà Trắng ngày 20.01.2009?

Theo Hiến Pháp, trong trường hợp Hoa Kỳ không có Tổng thống và Phó Tổng thống, Chỉ tịch Hạ Viện sẽ là người nên quy định Tổng thống cho đến khi có nhà lãnh đạo mới. Nhưng, vậy, sau cuộc bầu cử Tổng thống lần này, biết đâu cần có bà Tổng thống đầu tiên. Có thể đó là bà Nancy Pelosi, vị để cử kiện để Dân Chủ và nên đa số Hạ Viện, để bà Pelosi tiếp tục làm Chỉ tịch và chỉ tuyên thệ làm... quy định... Tổng thống!!!

Ngày 04.11.2008, cử tri Hoa Kỳ không chọn bầu Tổng thống và Phó Tổng thống mà còn tham gia tuyển chọn 435 Dân bầu Hạ nghị viện và 35 Nghị sĩ Thượng nghị viện Liên bang.